

Сергій Кандзюба

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління

Національної академії державного управління при Президентові України

Використання загальнодоступних хмарних сервісів для організації дистанційного навчання публічних службовців

Традиційні методи, засоби і форми навчання публічних службовців вимагають значної кількості додаткових висококваліфікованих викладацьких кадрів, збільшення кількості навчальних закладів з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, частих та тривалих відлучень від роботи. Усе це – час та кошти, яких дуже не вистачає нашій країні.

Виходом з цього становища є широкомасштабний перехід на якісно новий рівень очно-заочного навчання – дистанційну освіту.

Досвід ДРІДУ НАДУ показує, що використання пакета G Suite for Education дозволяє швидко і ефективно створити єдиний інформаційно-освітній простір підготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців регіону.

Ключові слова: *дистанційна освіта, єдиний інформаційно-освітній простір, пакет G Suite for Education, хмарні сервіси Google, хмарні технології*

Using of publicly available cloud services for distance learning of public servants

Sergiy Kandziuba, Dnipropetrovsk Regional Institute for Public Administration National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

Traditional methods, tools and forms of training of civil servants require a significant number of additional highly qualified teaching staff, an increase in the number of educational institutions for training, retraining and advanced training, frequent and long absences from work. All this is time and money, which our country is very short of.

The way out of this situation is a large-scale transition to a qualitatively new level of full-time and part-time education - distance education.

The experience of the NAPA DRID shows that the use of the G Suite for Education package allows to quickly and efficiently create a single information and educational space for training and retraining of public servants in the region.

Keywords: *distance education, single information and educational space, G Suite for Education package, Google cloud services, cloud technologies*

В Україні приділяється достатня увага підготовці та підвищенню кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування. Насамперед ці питання отримали правове унормування. Згідно зі статтею 29 Закону України «Про державну службу» (1993) державні службовці підвищують свою кваліфікацію постійно, зокрема через навчання у відповідних навчальних закладах, як правило, не рідше одного разу на п'ять років. Результати навчання і підвищення кваліфікації є однією з підстав для просування по службі. У статті 8 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (2001) зазначаєть-

ся, що постійне вдосконалення організації своєї роботи, підвищення професійної кваліфікації є одним із основних обов'язків посадових осіб місцевого самоврядування. Є також пропозиції щодо подальшого розвитку чинної нормативно-правової бази у цій сфері. 6 лютого 2019 року Кабінетом Міністрів України було затверджено «Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» (2019), яке спрямовано на удосконалення процесу підвищення кваліфікації та рівня фахової підготовки

публічних службовців, що дасть можливість задовольнити їх потреби в освітніх послугах.

Інформація яку необхідно враховувати публічним службовцям усіх рівнів для ухвалення рішень швидко змінюється, що викликано новими умовами господарювання, ринковою економікою та реформою державного управління. Необхідність підтримувати на належному рівні кваліфікацію кадрів у цих умовах призводить до нагальної потреби в постійному підвищенні кваліфікації великої кількості людей у всіх регіонах України, зокрема, Дніпропетровській області.

При використанні традиційних методів, засобів і форм навчання це вимагає значної кількості додаткових висококваліфікованих викладацьких кадрів, збільшення кількості навчальних закладів з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації публічних службовців і збільшення їх навчальних потужностей, частих та тривалих відлучень від роботи керівних працівників державної служби. Усе це – час та кошти, яких дуже не вистачає нашій країні. У той же час Україна не може собі дозволити утримувати на відповідальних посадах людей, професійний рівень яких не відповідає вимогам часу.

Виходом з цього становища є широкомасштабний перехід на якісно новий рівень очно-заочного навчання – дистанційну освіту. Роботи в цьому напрямку активно ведуться в усіх розвинутих країнах світу.

Розглянемо деякі приклади зарубіжного досвіду організації навчання публічних службовців з використанням Інтернет-технологій.

Цікавим прикладом організації діяльності у сфері навчання муніципальних службовців та депутатів місцевих рад є діяльність Європейської мережі навчальних закладів для органів місцевого самоврядування (ENTO), яку було утворено в 1995 році за ініціативою Ради Європи.

Європейська мережа навчальних закладів для органів місцевого самоврядування, що має статус незалежної асоціації, зареєстрованої у Франції (провінція Ельзас, департамент Нижній Рейн), ENTO, штаб-квартира якої розташована в Страсбурзі, об'єднує вищі навчальні заклади, тренінгові центри, неурядові організації, органи місцевого самоврядування та їхні асоціації з майже всіх держав-членів Ради Європи.

Основними завданнями ENTO є: надання

методичної допомоги; сприяння органам місцевого й регіонального самоврядування, окремим навчальним закладам у розробленні та впровадженні навчальних програм і окремих навчальних модулів; організація навчальних семінарів та конференцій; здійснення регулярних видань (вісник, бюлетень ENTO тощо) з метою висвітлення різноманітних заходів у галузі навчання; організація обмінів між представниками навчальних центрів різних країн Європи тощо.

ENTO, яка провадить свою діяльність під патронатом Ради Європи і є однією з мереж Конгресу місцевих та регіональних влад Європи, намагається у своїй статутній діяльності відповідати завданням Ради Європи та Європейського Союзу щодо модернізації роботи органів місцевого самоврядування й удосконалення стандартів послуг, які надаються громадянам у всіх європейських країнах. Члени мережі мають також доступ до інтерактивної бази www.synchronicity.ch/web_company/ento, що містить детальну інформацію про членів ENTO, а також найсучасніші розробки в галузі навчання муніципальних службовців.

Наступним прикладом освітньої діяльності професійних асоціацій та мереж у Європі є такі дві організації: UDiTE та NISPAcee.

Федерацію виконавчих директорів (генеральних секретарів) місцевих органів влади Європейського Союзу (UDiTE) було засновано в березні 1990 року в м. Нансі (Франція) за ініціативою Жерара Комбе, генерального секретаря муніципалітету м. Нансі. Варто зауважити, що посада виконавчого директора (генерального секретаря) є найвищою адміністративною (виконавчою) посадою в органах місцевого самоврядування більшості країн-членів ЄС.

Відповідно до французького законодавства (адже UDiTE – офіційно зареєстрована у Франції) UDiTE є федерацією професійних асоціацій, які на сьогодні представляють інтереси керівників органів місцевого самоврядування із 16 країн ЄС, а саме: Бельгії, Кіпру, Чехії, Франції, Угорщини, Ірландії, Італії, Латвії, Люксембургу, Мальти, Португалії, Іспанії, Нідерландів, Великої Британії, Болгарії та Словаччини.

Одним із пріоритетних завдань діяльності UDiTE є організація обміну професійним досвідом, ноу-хау, передовою практикою в муніципальному менеджменті, а також організація

навчання її членів, зокрема, через свій веб-сайт www.udite.eu.

Мережу інститутів та шкіл державного управління Центральної та Східної Європи (NISPAcee) було засновано як юридичну особу в Словаччині в 1994 році. На сьогодні NISPAcee, яка об'єднує навчальні інституції й заклади з 15 європейських країн, реалізує такі види діяльності: організація щорічних міжнародних навчальних форумів з актуальних питань державного управління та місцевого самоврядування; підготовка різноманітних публікацій (посібників, підручників, досліджень тощо); проведення професійних дискусій, семінарів, робочих засідань тощо; реалізація навчальних проєктів за участі своїх членів; збір, аналіз та поширення передового досвіду, зокрема, через свій веб-сайт www.nispa.org.

Розглянуті приклади дозволяють зробити висновок про те, що останнім часом усе більшого поширення набуває дистанційна форма навчання, яка дає змогу охопити ширшу географію слухачів і забезпечити вивчення нових (інноваційних) тем місцевого та регіонального розвитку.

У сучасному світі використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітньому процесі відіграє визначальну роль. Тому завдання модернізації системи підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад шляхом адаптації зарубіжного досвіду застосування ІКТ, зокрема

хмарних технологій, є актуальним завданням.

Перспективним напрямом для вирішення задачі організації дистанційного навчання може бути використання хмарних сервісів Google, зокрема пакету G Suite for Education.

G Suite for Education – це набір інструментів від Google, призначений для сучасного навчання. За допомогою G Suite викладачі можуть організувати трансляції та запис занять, проводити тестування, розподіляти завдання і контролювати хід їх виконання. G Suite працює на будь-яких пристроях, незалежно від операційної системи. У пакеті є пошта, хмарне сховище, інструменти для синхронної спільної роботи над документами, таблицями та презентаціями, відеоконференцзв'язок, месенджер, календарі, а також прості конструктори для створення сайтів.

У зв'язку з карантинном, який почався в Україні 12 березня 2020 року, і переходом на дистанційну форму навчання особливу популярність у викладачів ДРІДУ НАДУ набули сервіси Google Meet і Google Classroom.

Можливість надавати доступ до корпоративних сервісів поза межами хмари означає, що доступ до навчальних матеріалів освітнього сервісу за необхідністю може бути наданий користувачам, які не мають корпоративного акаунта Google, а мають індивідуальний акаунт Google. Це розкриває широкі можливості щодо залучення публічних службовців, працівників комунальних організацій, установ і підприємств до дистанційного навчання.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

Про державну службу. № 3723-XII. (1993). Відновлено з <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3723-12>.

Про затвердження Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад. № 106. (2019). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/106-2019-%D0%BF>.

Про службу в органах місцевого самоврядування № 2493-III. (2001). Відновлено з <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2493-14/page>.

Толкованов В. Інформаційно-аналітичний звіт «Аналіз ситуації щодо професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування в Україні». Відновлено з http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/Analytical-report_Institution-Training-2017_7July_Final.pdf.